

Záznam

ze zasedání 177. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR,
konané dne 15. října 2024 na Úřadu vlády

Program:

1. **Kontrola plnění závěrů z předchozích plenárních schůzí**
2. **Body k projednání**
 - 2.1 **Vládní návrh Dohody o poskytnutí státního příspěvku určeného k úhradě nákladů vzniklých podle ustanovení § 320a písm. a) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, na rok 2025**
 - 2.2 **Pomoc státu po povodních**
 - 2.3 **Příprava programového období 2028+**
 - 2.4 **Zpráva o situaci v zemědělství a čerpání dotací**
 - 2.5 **Návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2025 včetně rozpočtové dokumentace**
3. **Body pro informaci**
 - 3.1 **Informace o vývoji počtu zaměstnanců v jednotlivých oborech veřejných služeb a správy**
4. **Různé**

Příloha:

- Stanovisko KZPS ČR

Průběh jednání

Jednání zahájil a řídil **předseda vlády a předseda RHSD ČR prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., LL.M. (dále jen „předsedající“)**, který přivítal účastníky a seznámil je s výsledky jednání Předsednictva RHSD ČR.

Bod 1 **Kontrola plnění závěrů z předchozích plenárních schůzí**

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí plnění závěrů obsažené v předloženém materiálu.

Bod 2.1 **Vládní návrh Dohody o poskytnutí státního příspěvku určeného k úhradě nákladů vzniklých podle ustanovení § 320a písm. a) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, na rok 2025**

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Ing. Marian Jurečka představil návrh dohody připravený na základě návrhů aktivit sociálních partnerů pro příští rok.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR schvaluje předložený vládní návrh dohody.

Bod 2.2 Pomoc státu po povodních

Ministr financí Ing. Zbyněk Stanjura shrnul obsah a alokaci jednotlivých programů pomoci v členění dle resortů s tím, že konečné vyčíslení škod způsobených povodněmi bude možné až po ukončení vyhlášeného stavu nebezpečí, který je nadále na území deseti obcí s rozšířenou působností. Předběžný odhad škod na státním majetku činí 30 mld. Kč, odhad vyplaceného pojistného, jež by mělo pokrýt 40 – 50 % škod na soukromém majetku, činí 18,5 mld. Kč, odhad škod na majetku obcí a krajů zatím není k dispozici. Probíhá příprava opatření na podporu podnikatelských subjektů včetně alokace prostředků na využití tzv. kurzarbeitu. S ohledem na mimořádné výdaje státního rozpočtu budou k navýšení jeho příjmů primárně využity prostředky alokované pro ČR v kohezních fondech a prostředky Národního plánu obnovy, nepočítá se však se zavedením mimořádné povodňové daně.

Ministr průmyslu a obchodu Ing. Lukáš Vlček doplnil podrobnější informaci o programech podpory směřujících do oblasti podnikání, o možném využití odpadu v teplárenství a o nezbytnosti správného vyčíslení škod na energetické přenosové soustavě a jejich krytí z vyplaceného pojistného.

Ministr pro místní rozvoj Ing. Petr Kulháněk přiblížil práce na Strategii obnovy území a na přípravě dalších nástrojů, jež mají za cíl pomoci s obnovou po povodních.

Ministr zemědělství Mgr. Marek Výborný uvedl, že doposud vyčíslené škody v resortu zemědělství činí na majetku jednotlivých podniků Povodí 13,3 mld. Kč a jejich náprava bude trvat deset let. Aktuálně jsou vyčíslovány škody na majetku podnikatelů v zemědělství a nestátních vlastníků lesů, kteří budou rovněž moci využít program záruk pro malé a střední podnikatele.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí Ing. Marian Jurečka doplnil, že při přípravě opatření bude pamatováno i na zvýšené výdaje na energie například v souvislosti s provozem vysoušečů.

Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA ocenil včasnou přípravu na hrozící povodně, nasazení všech složek integrovaného záchranného systému, ujištění o nezavedení mimořádné povodňové daně i přípravu opatření pro podnikatele včetně tzv. kurzarbeitu. Při přípravě opatření na pomoc podnikatelům je nyní kromě malých a středních firem třeba myslet i na firmy velké, jež jsou také postiženy. Obnova po povodních je přitom vhodnou příležitostí pro inovace a modernizaci celé země. Jako poučení z letošních povodní by měl stát připravit zrychlené řízení pro povolování vodních děl a dalších protipovodňových opatření a zjednodušit ve spolupráci s neziskovým sektorem proces zapojení do dobrovolnické činnosti.

Prezident KZPS ČR Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA poděkoval za rychlou, širokou a flexibilní pomoc poskytnutou při vyrovnání se s následky povodní a za vyčlenění adekvátních finančních zdrojů i z prostředků Národního plánu obnovy.

Prezident HK ČR Mgr. Zdeněk Zajíček ocenil akceschopnost integrovaného záchranného systému i rychlou reakci členů vlády a nabídl spolupráci při přípravě návrhů opatření cílících na pomoc osobám samostatně výdělečně činným. V souvislosti s potřebou snadnější výstavby protipovodňových opatření se jeví jako nezbytné upravit zákon o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury.

Prezident SOCR ČR Ing. Tomáš Prouza, MBA rovněž poděkoval za včasné informace o hrozbě povodní a požádal o větší podporu pro lokální ekonomiku a případné rozšíření potravinových bank na další potřebné zboží.

Ministr zemědělství Mgr. Marek Výborný připomněl, že výstavbu protipovodňových opatření v mnoha případech brzdí obstrukční přístup některých ekologických organizací, ačkoliv jsou tato opatření součástí přílohy zákona o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury. Proto je třeba přijmout změnu legislativy a přípravu těchto staveb zjednodušit.

Předsedající doplnil, že vzhledem k důležitosti takových staveb musí mít veřejný zájem vždy absolutní přednost.

Předseda ČMKOS Josef Středula poděkoval Českému hydrometeorologickému ústavu za přesnou předpověď, jež pomohla při přípravě na povodně, i všem, kteří se podíleli na odstraňování jejich následků, a požádal o pravidelné čtvrtletní předkládání informace o nápravě škod povodněmi způsobených. Vzhledem k tomu, že povodní nejvíce postižené oblasti jsou oblastmi dlouhodobě hospodářsky a sociálně ohroženými, je nezbytné věnovat pomoci maximální pozornost. Výstavba protipovodňových staveb by se měla zjednodušit a urychlit a již existující stavby by měly být

prověřeny a případně navýšeny či zpevněny. Bylo by také vhodné zhodnotit připravenost státních hmotných rezerv a případně doplnit to, co v této situaci chybělo

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče Bc. Dagmar Žitníková poděkovala ministru práce a sociálních věcí za flexibilní přístup při poskytování mimořádné okamžité pomoci a připomněla škody způsobené povodněmi na infrastruktuře zdravotnických zařízení.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR:

- bere na vědomí předložené informace,
- oceňuje činnost všech, kteří se na přípravě na povodně i na odstraňování jejich následků podíleli,
- žádá o předložení informace o postupu prací při odstraňování povodňových škod na lednovou plenární schůzi RHSD ČR.

Bod 2.3 Příprava programového období 2028+

Ministr pro místní rozvoj Ing. Petr Kulhánek uvedl, že dle již zveřejněných dokumentů EK je patrný trend více se orientovat na výsledky s propojením na investice a nové nástroje zvyšující konkurenceschopnost EU. Zároveň je zřejmé, že objem prostředků pro ČR bude nižší než v minulosti a bude namísto do dotací více směřovat k finančním nástrojům. Vládou byl schválen materiál shrnující východiska ČR k budoucí kohezní politice, jenž shrnuje priority ČR s tím, že evropské prostředky nadále považuje za zásadní.

Předseda ČMKOS Josef Středula upozornil na chybějící kvalitativní vyhodnocení čerpání a zejména využití evropských prostředků a na skutečnost, že evropské prostředky jsou často využívány jen jako úspora prostředků státního rozpočtu a ne jako prostředek pro zvyšování HDP nebo při realizaci cílů hospodářské strategie. I z tohoto důvodu žádá o větší zapojení sociálních partnerů do strategické debaty o nastavení budoucího programového období.

Prezident HK ČR Mgr. Zdeněk Zajíček podpořil požadavek na menší počet operačních programů a koncentraci zdrojů do velkých priorit zejména v oblasti infrastruktury. Změna financování prostřednictvím finančních nástrojů pak může být prospěšná pro investice do konkurenceschopnosti.

Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA zdůraznil, že evropské finanční prostředky by měly směřovat především k naplňování cílů hospodářské strategie a při využívání prostředků v takto klíčových oblastech by měla být minimalizována administrativní náročnost bez zbytečných překážek pro čerpání.

Prezident KZPS ČR Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA uvedl, že politika soudržnosti jako základní investiční politika musí směřovat do postižených oblastí při současném zjednodušení administrativní náročnosti a větším souladu s ostatními politikami EU.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Martin Pýcha upozornil na rizika spojená s přílišným propojením čerpání evropských prostředků a plnění některých nereálných nebo nadbytečných cílů, kdy je větší důraz kladen na plnění indikátorů než na konkrétní přínos.

Ministr průmyslu a obchodu Ing. Lukáš Vlček poděkoval za stanoviska, jež v diskusi zazněla, a potvrdil, že příprava nového programového období bude vedena důrazem na investice do infrastruktury a na větší využívání finančních nástrojů.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál a žádá o větší zapojení sociálních partnerů do strategické debaty o přípravě nového programového období.

Bod 2.4 Zpráva o situaci v zemědělství a čerpání dotací

Ministr zemědělství Mgr. Marek Výborný uvedl, že na základě analýzy dopadů společné zemědělské politiky je největší problém možné spatřovat v oblasti středně velkých podniků

o velikosti 400 – 2 000 hektarů. Nastavené programy se snaží pomoci zejména těm zemědělcům, kteří mají komplexní výrobu a věnují se pěstování citlivých komodit.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Martin Pýcha detailně představil stanovisko, jež je přílohou záznamu z plenární schůze, zejména se věnoval nepředvídatelnosti prostředí na evropské, ale i domácí úrovni a s tím spojené nejasné budoucnosti celého zemědělského sektoru, vývoji zemědělské produkce, prohlubování strukturální nerovnováhy, kdy dlouhodobě klesá podíl živočišné výroby, nebo negativnímu vývoji agrárního zahraničního obchodu, k němuž významně přispívá vývoz surovin na úkor konečných produktů. K negativnímu stavu českého zemědělství do značné míry přispívá i vysoký podíl pronajaté půdy a s tím související náklady zemědělců na pachtovné, a zvýšení daně z nemovitosti.

Předseda ASO Bohumír Dufek upozornil na neustále se snižující obhospodařovanou plochu a na snižující se výrobu zejména drůbežního a vepřového masa. Vzhledem k vysoké míře zaměstnávání cizinců je dlouhodobě snižována cena práce a zaměstnanci nejsou dostatečně proškoleni. Předložený materiál neobsahuje vizi dalšího rozvoje českého zemědělství, cestu k řešení aktuálních problémů, ani koncepci, jakým předvídatelným způsobem budou do budoucna vypláceny dotace a zda bude upřednostňována živočišná či rostlinná výroba, tyto skutečnosti jsou přitom klíčové i pro kolektivní vyjednávání. Z již uvedených problémů připomněl vysoký podíl pronajaté půdy a její nevhodné zdanění, stejně jako otázku tvorby cen spolu s nezbytností omezit vysoký vliv velkých zpracovatelů a prodejců s využitím zákona o významné tržní síle.

Prezident Agrární komory ČR Ing. Jan Doležal upřesnil, že podle nejnovějších údajů poklesl podnikatelský důchod zemědělců v roce 2023 o 57 % na 10,9 mld. Kč, přičemž v letošním roce se vinou trvajících cenového poklesu u zemědělských výrobců za současného růstu nákladů nedá očekávat zlepšení.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál.

Bod 2.5 Návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2025 včetně rozpočtové dokumentace

Ministr financí Ing. Zbyněk Stanjura seznámil s výsledkem projednání návrhu státního rozpočtu na rok 2025 ve vládě, s jeho příjmy a výdaji a se základními body makroekonomické predikce.

Prezident SP ČR Mgr. Jan Rafaj, MBA ocenil navýšení prostředků na výzkum a vývoj s tím, že, je třeba posílit efektivitu využití výsledků výzkumu a vývoje a rozsáhleji je komercializovat. I přes ujištění o nezvyšování poplatků za obnovitelné zdroje energie panuje v této oblasti nejistota, stejně jako v otázce dostatečného objemu prostředků na výstavbu klíčové dopravní infrastruktury. Dlouhodobě je zapotřebí oddělovat investice do budoucnosti od krátkodobých výdajů na spotřebu.

Viceprezident SP ČR Ing. Bohdan Wojnar upozornil i v souvislosti s diskusí o hospodářské strategii na dlouhodobé rezervy v oblasti zavádění prvků duálního vzdělávání a v realizaci partnerského modelu řízení systému celoživotního vzdělávání.

Prezident KZPS ČR Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA poděkoval za vyšší objem prostředků směřujících na výzkum a vývoj a na investice, ocenil i navýšení podpory vysokých škol a citelné posílení rozpočtu Ministerstva kultury. Poměr mandatorních a ostatních výdajů lze v tuto chvíli označit jako hraniční a do budoucna už by se neměl zvyšovat.

Viceprezident KZPS ČR Ing. Martin Pýcha ocenil zvýšení podpory národních dotací směřujících do zemědělství o 2 mld. Kč a požádal o dodatečný přesun prostředků ve výši 200 mil. Kč na národní dotace z prostředků PGRLF. I v oblasti zemědělství je zapotřebí se zaměřit na efektivitu a komercializaci výsledků výzkumu.

Prezident HK ČR Mgr. Zdeněk Zajíček přivítal, že návrh státního rozpočtu jde správným směrem v otázkách konsolidace veřejných financí a zachování tempa investic. V oblasti výzkumu a vývoje nemůže dojít k výraznějšímu posunu bez zásadní změny financování a mobilizace kapitálového trhu a soukromých zdrojů.

Předsedající upozornil, že podíl soukromých zdrojů směřujících do výzkumu má v poslední době klesající trend, přičemž vláda se snaží učinit celý systém přehlednějším s nastavením jasných

pravidel. Převádění výsledků výzkumu do praxe by měla napomoci reforma transferu znalostí, je však otázkou, zda je množství výsledků dostatečné pro úspěšnou komercializaci. Zvyšování objemu prostředků směřujících do vzdělávání musí být provázáno se změnami vzdělávacího systému, jež jsou již realizovány či připravovány.

Ministr průmyslu a obchodu Ing. Lukáš Vlček požádal sociální partnery o zapojení do Akčního implementačního plánu hospodářské strategie a o veřejnou podporu hospodářské strategie jako dokumentu celospolečenské dohody.

Předseda ČMKOS Josef Středula upozornil, že návrh státního rozpočtu je v letošním roce na plenární schůzi projednáván až po schválení vládou a předložení Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Návrh je značně optimistický stran výše růstu HDP a neobsahuje stimuly, jež by vedly k jeho skutečnému posílení. V souvislosti s výší deficitu se jeví jako nezbytné zahájení diskuse o nastavení daní, protože samotný hospodářský růst nebude ke konsolidaci veřejných financí dostatečný. Rozpočet neobsahuje dostatek prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti, přičemž tyto základní výdaje by neměly být financovány z evropských zdrojů, jak bylo zmíněno i v debatě k přípravě nového programového období. Vzhledem k zamýšlené změně financování nepedagogických pracovníků regionálního školství požádal o projednání této problematiky na lednové plenární schůzi.

Ministr financí Ing. Zbyněk Stanjura vyjádřil připravenost k projednání této otázky s tím, že nejde o faktický přesun zaměstnanců, ale jen o změnu zdroje financování.

Předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče Bc. Dagmar Žitníková upozornila na problematické nastavení valorizačního mechanismu zvyšování plateb za tzv. státní pojištění na reálnou mzdu. V tomto kontextu je navýšení prostředků na tyto platby o 3 mld. Kč nedostatečné.

Z á v ě r:

Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR bere na vědomí předložený materiál.

Po projednání všech bodů programu 177. Plenární schůze Rady hospodářské a sociální dohody ČR poděkoval předsedající účastníkům Plenární schůze a její zasedání ukončil.

Zpracoval:

Mgr. David Kadečka

výkonný sekretář RHSD ČR